

O mască râde...

Ion Cojocaru, Vasile Toma și Nicu Botezatu

De vreo doi ani încoace Caragiale pare să fi reintrat în grațiile directorilor de scenă. Cum fenomenul coincide cu atenția tot mai susținută care i se acordă dramaturgiei românești în general, e de presupus că – mai știi? – contactul cu scrierile contemporanilor le redeschide regizorilor pofta de a-l vizita mai des pe clasic... Oricum, spectacolele Caragiale nu vor fi niciodată prea multe – mai ales, spectacole bune.

O montare Caragiale a ales și Teatrul Valah din Giurgiu pentru a-și inaugura Festivalul de Teatru Valah, desfășurat în urbe la sfârșitul lunii septembrie. Din păcate, din cauza unor disfuncții organizatorice, acesta a fost și singurul spectacol pe care l-am putut vedea din festival, al cărui titlu a rămas, de aceea, obscur pentru mine: ce va să zică "teatru valah", dincolo de numele, simpatic arhaizant, al unei instituții? Iar legătura lui Caragiale cu chestiunea să se refere oare la originea sud-dunăreană a familiei scriitorului? Dar

limpezirea acestor enigme o va aduce, poate, viitorul. Ceea ce ne interesează deocamdată este spectacolul în sine. Regizorul Ion Mircioagă a procedat la o lectură "curată", ferită – programatic, parcă – nu doar de tenta sordid-îngălată pe care, de la Lucian Pintilie încoace, se simte dator să o etaleze, fie și numai în decor și costume, orice punător în scenă al piesei (dar *quod licet Jovis...*), ci și de sofisticării (post)moderniste inutile și obositoare. Inovația sa principală constă în translația discretă a textului înspre registrul stilistic al commediei dell'arte: măști fixe (și expresia vizează atât obiectul ca atare, cât și un anume repertoriu mimic-gestual constant atribuit fiecărui interpret), desfășurare "fizică" foarte vioaie etc. Este, probabil, și motivul alegerii de către regizor a sălii Studio a teatrului, disproporționat de mică, totuși, în raport cu spațiul necesar curgerii întâmplărilor (și, pe deasupra, la reprezentația în speță, literalmente sufocantă); în orice caz,

D'ALE CARNAVALULUI de I.L. Caragiale
● TEATRUL VALAH din GIURGIU ● Data reprezentației: 28 septembrie 1999
● Regia: Ion Mircioagă ● Scenografia: Diana Ioan ● Ilustrația muzicală: Attila Szabo ● Distribuția: Vasile Toma (Nae Girimea), Ion Cojocaru (Iancu Pampon), Nicu Botezatu (Crăcănel), Marian Simion (Iordache), Florin Dumitru (Catindatul), Mirela Nicolau (Mița), Gabi Munteanu (Didina), Cătălin Chivu (Un chelner, Ipistatul, Maestrul de ceremonii); în alte roluri: Dinel Țancov, Gelu Anghel, Geo Pintenaru, Mihaela Olar, Vali Văduva.

sugestia de proximitate între actor și spectator, tipică, în mod tradițional, commediei dell'arte, ca și sugestia de micime, de insignifianță a lumii caragialiene (urmărită, conform propriei declarații, de către regizor) riscă să nu fie recepționate de publicul deseori incomodat de cursele interpretilor dintr-o parte într-alta a sălii. În același timp, opțiunea – logică și "argumentabilă", în principiu – pentru o formă de spectacol atât de pretențioasă în ceea ce privește înzestrarea actorilor presupune noi riscuri, în general nedepășite de distribuția giurgiuveană; fac excepție Nicu Botezatu (în Crăcănel), Florin Dumitru (în Catindat) și, parțial, Vasile Toma (în Nae Girimea), ceilalți interpreți evoluând corect, dar fără haz. În fine, mărturisesc că nu am prins înțelesul contrastului dintre costumele "de epocă" (epoca scrierii piesei) și decorul care plasează acțiunea, prin fizionomia reclamelor pictate pe panouri mobile, undeva în perioada interbelică. Să fie o trimitere la "eternitatea" lui Caragiale? Ori vreo poznă... d'ale carnavalului?

Alice Georgescu

Farmecul virtuții

DON JUAN MOARE CA TOȚI CEIALȚI de Teodor Mazilu ● THEATRUM MUNDI ● Data reprezentației: 30 septembrie 1999 ● Scenariul, regia, decorul, ilustrația muzicală: Alice Barb ● Costumele: Oana Botez ● Distribuția: Viorel Comănici (Don Juan), Maria Junghietu (Maria-Magdalena), Claudia Negroiu/Gabriela Butuc (Maria Antoaneta), Marius Gălea (Gardianul), contratenorul Romeo Vasut (Călăul).

Citită atent, dramaturgia lui Teodor Mazilu poate oferi multe explicații în legătură cu mentalitățile rebele la orice tentativă de modificare venită "de sus", fie că acest "sus" este o dictatură sau o guvernare liber aleasă. Personajele lui